

12 Uuden median kirjoittaminen (Hanna Nivala)

(Alkuperäinen: Media slip, dynatext, hypermedia and the docuverse

- **Docuverse** is a global distributed electronic library of interconnected documents, in other words a global metadocument. The term was coined by Ted Nelson in 1974, as a concept related to the Project Xanadu, and the World Wide Web later nominally fulfilled a subset of the aspects of Nelson's vision. <http://thesaurus.babylon.com/Docuverse#!DZ6P2U34SE>
- **DynaText** is an SGML publishing tool. It was introduced in 1990, and was the first system to handle arbitrarily large SGML documents, and to render them according to multiple style-sheets that could be switched at will. <http://dictionary.babylon.com/>)

Teknologia on tuonut suuria muutoksia kirjoittamiseen; siinä missä käsinkirjoitettu ja printattu teksti olivat staattisia, ovat tietokoneella tuotetut tekstit dynaamisia, eli helposti editoitavissa. Internetissä nämä tekstit saavat vielä uusia luonteita hypertekstin ja hypermedian muodossa, joissa on mahdollista viitata linkeillä ja upotuksilla muihin teksteihin. Nämä mahdollisuudet tuovat esiin myös lukijan vaikutuksen vaikkapa tarinan etenemiseen, esimerkkinä lajinsa ensimmäisiä, hypertekstifiktio *Afternoon*. Nämä ovat lähellä myös tekstipelejä, joissa interaktiivisuus on viety vieläkin pidemmälle.

Tietokone on simulaattori kaikille aiemmille kirjoitus- ja julkaisumahdollisuuksille. Alkuun se oli teksinkäsittelyyn mainio väline, muiden työkalujen myötä se laajensi käyttötarkoitustaan kokonaisten dokumenttien luomiseen, ja internetin tultua se loi kirjoittamisen tiloja. Myös suhtautumisemme tekstin luomiseen on muuttunut, usein tekstiä luetutetaan helposti muilla jo luonnosvaiheessa, tai sen hiomiseen ei käytetä niin paljoa aikaa, vaan se julkaistaan internetissä heti. Tutkimusten mukaan esimerkiksi lapset kirjoittavat enemmän ja paremmin tietokoneen avulla, yhtenä syynä virheiden pelon väheneminen.

Jatkuvat nopeat muutokset vaativat uusia kirjoittamisen taitoja, esimerkiksi eri medioiden sekoittamista ja visuaalista suunnittelua. Voi kestää vuosia ennen kuin näemme multimedian

Shakespearen tai Spielbergin, mutta niin kauan kuin vaadimme aitoutta ja opetamme luovan suunnittelun taitoja, sekä uuden median käyttömahdollisuuksia, syntyy sivistystä ja mielikuvitusta.